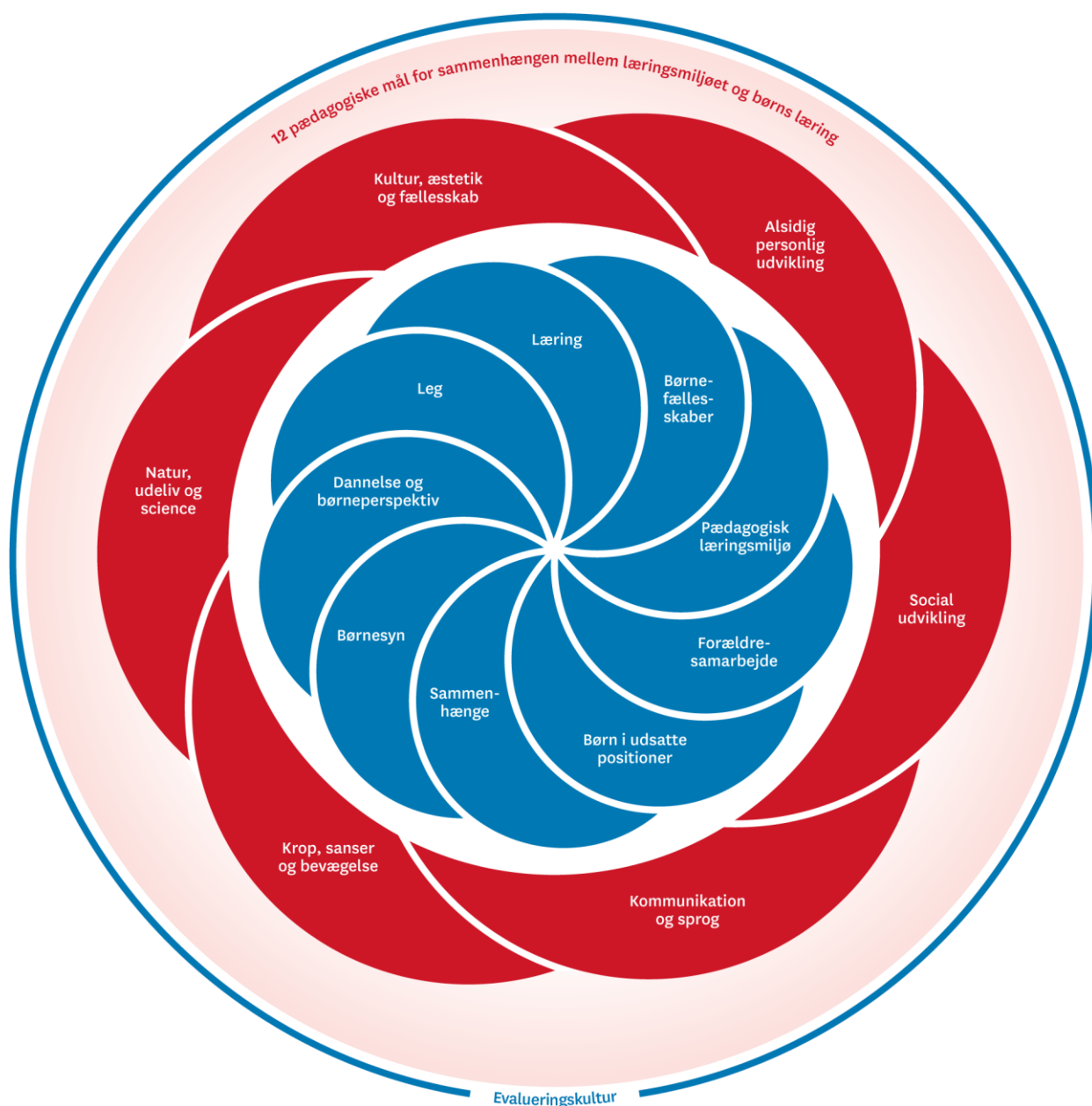

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Påfuglen 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børnehuset Påfuglen er en stor institution beliggende 10 minutters gang fra Vallensbæk station. Vi bor i 2 huse, fordelt med vuggestue, mellemgruppe og børnehave i begge huse. Vi har 3 legepladser, hvoraf den ene er en idrætslegeplads. Vi har indrettet os med forskellige læringsmiljøer i begge huse.

Vores personalegruppe er sammensat af medarbejdere med flere forskellige kulturelle baggrunde, hvilket er med til, at skabe en mangfoldighed og nuancering i vores daglige arbejde.

Vores børnegruppe er sammensat af mere end 25 forskellige nationaliteter, hvilket betyder, at vi i vores daglige arbejde skal være åbne og imødekommende overfor mangfoldigheden. Vi er meget bevidste om betydningen af de forskellige kulturer i vores samarbejde med forældrene.

Vi er optaget af hvordan, vi skaber et godt børneliv og hvordan vi forbereder børnene til livet efter børnehaven. Vi tror på, at gode og tætte relationer er det grundlæggende element i børns udvikling. Derfor har vi fokus på, at skabe gode relationer i barnets hverdag og til dets forældre. Vi ser forældrene som en ressource i vores relationsarbejde med børnene og er bevidste om, at tryk for forældrene er med til, at skabe tryk for børnene.

Vi er meget opmærksomme på at skabe gode rammer for, at børnene kan skabe venskaber med de andre børn. Vi støtter og guider børnene i samspillet med de andre børn, hvor det måtte være nødvendigt. Vi anerkender forskelligheden hos børnene og ser det som en ressource, at vi alle er forskellige.

Vi er et stort hus med mange traditioner og et stærkt fællesskab, - et fællesskab der giver plads til alle

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- **Børnesyn**

Vi ser alle børn som unikke med hver deres personlighed. Vi bestræber os på, at støtte barnet med udgangspunkt i dets iboende kompetencer og potentialer. Vi lytter til barnet og justerer os efter dets initiativer samtidig med, at vi skaber en ramme for barnet, som er med til, at danne barnets erfaringer.

- **Dannelse og børneperspektiv**

Vi understøtter barnets nysgerrighed overfor forskellige ting i dets omverden, - det kan være hverdagsting og rutiner, som er rammesat af de voksne eller de initiativer til læring, som barnet selv tager. Dette fører til en erfaring hos barnet, som med udgangspunkt i barnet selv, er med til, at danne det som menneske.

- **Leg**

Når børn leger, lærer de og drager erfaringer. Vi understøtter barnets leg, -både den spontane leg, den leg de selv organiserer og ikke mindst den voksenstyrede leg. V er opmærksomme på, vores egen rolle i/ved legen og er parate til at justere os og guide, hvis f.eks. et barn ikke kan komme ind i legen.

- **Læring**

Læring er erfaringsdannelse og en helhed med delelementer som barnets identitetsdannelse, det at være i samspil med andre, det at øve sig i at kunne og det at bestræbe sig på at forstå.

Vi bestræber os på, at skabe trygge og alsidige læringsmiljøer, hvor barnet med dets nysgerrighed, kan få oplevelser og dermed skabe erfaringer. Vi giver plads til, at barnet kan bruge sin fantasi og kreativitet, uanset om aktiviteten er skabt af børnene eller rammesat af de voksne.

- **Børnefællesskaber.**

Vi bestræber os på, at skabe nogle rammer, hvor alle børn kan være i. Inden for disse rammer, støtter og guider vi det enkelte barn i, at deltage i forskellige fællesskaber med de andre børn. Vi har fokus på, at barnet har mulighed for, at lege, lære og udvikle sig i det sociale rum, ved både at tage initiativ og være aktivt deltagende.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi er opmærksomme på kontekstens betydning for det pædagogiske læringsmiljø. I Påfuglen respekterer vi barnets egen kulturelle baggrund, samtidig med, at vi forsøger, at skabe et fælles rum, hvor barnet kan lære den danske kultur at kende. Vi er opmærksomme på, at samspillet, relationen og den sammenhæng der forekommer, er afhængig af den forståelse vi voksne vælger, at lægge til grund for vores reflekterende handlinger. Vi forholder os også til, at børns dannelse skabes og udvikles i relationer og at barnet derfor er afhængige af andre børn og voksne, for at blive klar over hvem de selv er. Den rolle barnet har i samspillet med andre børn og voksne i fællesskabet, er med til at skabe barnets identitet, - det er et menneskeligt grundvilkår, at indgå i forskellige relationer til hinanden. Det er ikke blot relationen, med derimod indholdet af relationen, som er identitetsskabende.

Vi arbejder derfor med udgangspunkt i et positivt og anerkendende livssyn, hvor vi arbejder målrettet med, at skabe inkluderende fællesskaber for alle børn. Vi bestræber os på, at være nærværende, lyttende og støttende i forhold til barnets signaler, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og dermed får lyst til, at lege og lære, samt deltage i fællesskabet. Vi er ligeledes meget optagede af den upåagtede læring som sker i dagens mange rutinesituationer. Sprogarbejdet er også en stor del af vores hverdag. Vi forsøger, at skabe forskellige sproglige udfordringer i det daglige arbejde og understøtter barnets læring i forhold til det udviklingstrin det er på.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi gør meget ud af, at vi opnår et trygt og tillidsfuldt samarbejde med en fælles forståelse, med alle forældre, uanset deres kulturelle baggrund. Inden familien starter i Påfuglen, tilbyder vi et hjemmebesøg, hvor vi kan få hilst på hinanden. Når familien så starter udfylder vi sammen et skema med oplysninger om barnet

og forventningsafstemmer med forældrene i forhold til samarbejdet. Efter ca. 3 måneder tilbydes en samtale om, hvordan opstart er gået. Herefter tilbydes samtaler 1 gang årligt eller oftere, hvis der er behov for dette. Vi stiller os altid til rådighed for korte snakke og aftaler gerne tid for længere samtaler.

I det daglige arbejde og kontakten med forældrene, guider vi dem i, hvordan de kan understøtte deres barns læring i hjemmet. Det kan være sprogligt f.eks. ved at læse med børnene og ikke for børnene, samt ved at sætte ord på alt i barnets omverden. Det kan være motorisk f.eks. ved at øve, at hælde saft i koppen eller øse mad op selv. Det kan være personlig udvikling f.eks. ved, at stille få klare opgaver til barnet i hjemmet eller ikke give for mange valgmuligheder.

Vi har gennem de sidste 2 år arbejdet med VIDA-projekt omkring forældresamarbejde, hvor vi har afprøvet flere forskellige nye tiltag. Vi har ændret på konteksten for opstartsmøder, forældremøder og sommerfest, med henblik på, at undersøge, hvordan vi kan skabe et tættere forældresamarbejde, - både i det lille lukkede rum og i det store åbne rum. Vi har oplevet, at få gode erfaringer og fortsætter derfor også fremadrettet med disse tiltag/metoder.

Vores forældremøder afholder vi ca. 1 gang årligt. Disse afholdes stuevis. Her diskuterer vi forskellige emner med forældrene ud fra dilemmakort. Vi mener, at det er vigtigt, at alle bliver ligeværdigt respekteret uanset kulturel baggrund, samt at disse kulturelle forskelle, lige netop kan være med til, at nuancere emnerne. Derfor sørger vi med strukturering af mødet for, at alle forældre får mulighed for, at byde ind i snakken. Da det er vigtigt for os, at skabe mulighed for, at så mange som muligt kan deltage, tilbyder vi forældrene, at hvis de ikke kan få passet børnene, er der mulighed for, at de kan passes af personalet imens vi holder møde. Vi har erfaret, at denne kontekst har betydet en bedre forståelse og et tættere samarbejde med forældrene.

Vores årlige sommerfest er en kulturfest, hvor vi hylder mangfoldigheden. I ugerne op til festen, arbejder vi, sammen med børnene om, at undersøge forskellige kulturer og traditioner. Til selve festen opfordrer vi familierne til, at komme i nationaldragt og al maden, som placeres på et fælles buffetbord, skal være fra deres hjemland.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Det er en grundlæggende social orientering hos børn i dagtilbud, at de altid er på udkig efter nogen, at lege med. En del af disse børn, har brug for støtte fra både børnefællesskabet og de voksne i deres bestræbelser på, at bliver anerkendt.

Vi er meget bevidste om betydningen, af vores egen rolle i forhold til børn i udsatte positioner og vigtigheden af dannelsen af relationer. Vi har fokus på barnets iboende kompetencer og vigtigheden af, at få skabt

gode relationer, - både mellem barnet og de voksne, men også mellem barnet og børnegruppen. Det er vigtigt for os, at barnet føler sig anerkendt og betydningsfuldt.

Vi bestræber os på, at etablere og opretholde anerkendende fællesskaber, hvor det enkelte barn oplever et tilhørsforhold, uanset dets baggrund. Det gør vi ved, at synliggøre mulighederne for inkluderende fællesskaber for barnet i dagligdagen. Vi tager ofte initiativ til, både planlagte og spontane aktiviteter, for at skabe rammer for det enkelte barns deltagelse. Vi afprøver forskellige måder, at danne grupper på, så det enkelte barn får mulighed for, at se sig selv som deltager i flere forskellige sociale sammenhænge i løbet af en dag.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi arbejder med de kommende skolebørns skoleparathed, ved at have 2 skole grupper 2 gange om ugen i en periode på 2 mdr. op til, at børnene skal starte i skole. Vores fokus i skolegruppen er, at børnene lærer at lytte, modtage og udføre de aktuelle opgaver, samt opnå øvelse i at holde på, skrive og tegne med blyant. Vi arbejder med former, bogstaver, tal, begreber, historier og almen viden.

Vores tilgang til læringen, forgår med en blanding af legende aktiviteter, samt øvelse i at kunne fordybe sig i rolige omgivelser. Alle børn får en mappe, hvori alle de skriftelige aktiviteter bliver samlet. Børnene må gerne tage mappen med hjem, hvis de ønsker, at vise deres forældre mappen eller færdiggøre en aktivitet.

For at skabe de bedste forudsætninger for den gode skole- og SFO start, gennemgår børnehaven sammen med forældrene, en udviklingsbeskrivelse af barnet, samt en porte folie, som pædagogen fra barnets stue, overdrager til skole ledelse, SFO pædagoger og lærere ved et samarbejds møde.

Brobygning daginstitutionerne imellem, i forbindelse med skolestart, sker ved arrangementer i netværket af institutioner, hvor der er fælles aktiviteter på tværs, og nye legerelationer kan dannes. Vi har OL, fodbold turnering, sangens dag, pirat løb, idræts leg, bobler og bombastiske muskler og middelaldre landsby.

Brobygningen med skolen sker ved at vi besøger SFO nogle gange, i året før skolestart, samt fælles aktivitetsdag for kommende elever i april måned. Ligeledes er der arrangeret fælles idrætsdag for skole og daginstitutioner fredag i uge 41.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børn har brug for oplevelser i deres nærområde, for at få erfaring med sin omverden. Denne erfaring er med til, at skabe læring og social dannelse.

Vi går på biblioteket med alle aldersgrupper, hvor vi låner bøger og ser teater. Vi bruger dyregården meget, både når vi har emner omkring natur og dyr, men også når vi bare går en tur. Vi bruger de forskellige legepladser i området, så børnene får nye motoriske udfordringer end dem de er vant til hos os. Vi bruger skov, strand, Brøndby Naturskole og middelalderlandsbyen når vi går på lidt længere ture. Vi deltager i forskellige kulturelle arrangementer i Brønden, bl.a. kulturnat. Vi er med til sangens dag, bobler og bombastiske muskler i idrætsleg i hallen. Vi har skraldeprojekt, hvor vi samler affald ind i nærområdet. Til jul besøger vi kirken og ser juleteater. Vi går i biografen både i Brønden og i Ishøj.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø:

Vi arbejder dagligt med, at dele børnene op i mindre grupper, for at mindske støjniveauet i institutionen. Dette betyder, at der skabes mulighed for vilde lege f.eks. på legepladsen og mere stille lege i f.eks. alrummet. Vi sørger for, at der bliver luftet ud på stuen flere gange dagligt. Vi er bevidste om, hvilken mad der serveres og hygiejnen omkring måltidet. Vi har emneuger omkring hygiejne og håndvask, hvor vi øver barnet i, at lære, at vaske hænder korrekt. Samtidig er vi bevidste om, hvordan vi selv agerer i forhold til støj og hygiejne, da det er os børnene spejler sig i. Vi bruger vores idrætslegeplads dagligt til leg og bevægelse, samt til at styrke og udvikle børnenes motoriske færdigheder.

Det psykiske børnemiljø:

Vi bestræber os på, altid at møde barnet respektfuldt i samspillet, ved at respondere på dets initiativer. Vi guider børnene i samspillet med de andre børn, så de mødes med anerkendelse og tolerance. Vi bryder ind i en leg, hvis vi ser, at et barn bliver talt ned til eller ikke må være en del af fællesskabet. Vi bruger billeder af forskellige ansigtsudtryk og mobbekufferten til, at tale om følelser og om hvordan vi behandler hinanden. Igen er vi meget bevidste om betydningen af den voksnes rolle for det psykiske børnemiljø.

Det æstetiske børnemiljø:

Vi arbejder løbende på, at gøre læringsmiljøet så inspirerende som muligt. Vi ændrer på indretningen i huset, alt efter børnenes alder og interesser. Vi forsøger, at skabe inspiration til læring alle steder, - både ude og inde. Det gør vi f.eks. ved, at have klistermærker af hænder og fødder på vægge og gulv, hinkeruder med tal, aktivitetsposer med forskellige lege i skuret på legepladsen.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

For at styrke barnets selvhjulpen, selvværd og selvtillid, vil vi møde barnet med en anerkende tilgang så barnet kan få mulighed for at udvikle gåpåmod, tro på selv og en forståelse for andre børn og voksne. Det vil vi gøre ved at hjælpe barnet med at sætte ord på egne og andres handlinger, følelser og behov.

For at barnet udvikler kendskab til sig selv og andre mennesker, arbejder vi på tværs af alder, køn, samt

social og kulturel baggrund i Påfuglen.

I løbet af dagen skaber vi flere små læringsmiljøer for barnet, så barnet kan udfolde sig og udforske sig selv og andre børn i et tillidsfuldt miljø. Dette giver mulighed for at barnet frit kan vælge det den er optaget af, hvilket er med til at give mulighed for at fordybe sig og derved lærer at prioritere blandt mange mulige tilbud. At barnet lærer at fordybe sig, er med til at understøtte barnets koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket har en stor betydning for barnets udvikling gennem hele livet.

Vi møder barnet, hvor det er, ved at tage udgangspunkt i barnets interesse fx på et emne. Snegle. Dette er med til at barnet føler at det har en værdi i sig selv da det bliver hørt, set og respekteret og får mulighed for at føle sig som en del af et fællesskab.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

For at understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber og herigennem kan få mulighed for at udvikle empati og indgå relationer. Vi hjælper børnene til at håndtere egne og andres følelser og udtryk, samt respektere egne og andres grænser, oplevelser, behov og intentioner i deres samspil og relationer.

Vi møder børnene, hvor de er i deres udvikling. Børnene skal anerkendes og respekteres som de er, så de føler sig som en del af sociale fællesskaber, hvor de kan bidrage med deres forskelligheder til fælles leg, aktiviteter og samvær, hvor forskellighed opfattes som en ressource der understøtter muligheden for deltagelse og medindflydelse for alle børn.

At børnene lærer at være en god ven og danner venskaber har stor betydning for deres sociale læring og er med til at udvikle deres sociale færdigheder. Dette gøre vi ved at lave små læringsmiljøer, hvor børnene kan fordybe sig i legen og har mulighed for at danne tætte relationer.

Legen har stor betydning for børnenes sociale læring og udvikling, da de gennem leg øver sig i at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter.

Vi voksne er vigtige rollemodeller for de børn, der kan have svært ved at indgå i legefællesskaberne, derfor er det vigtig at vi skaber nogle trygge rammer for de børn der kan have svært ved at indgå i legefællesskaber, ved at gå foran barnet, ved siden af og bagved for at understøtte børnenes deltagelse.

Vi har et tæt samarbejde med forældrene, da de er vigtige samarbejdspartner for børnenes sociale læring og udvikling.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Børn udvikler deres kommunikation og sprog igennem samspil og dialog med sproglige rollemodeller ved at lytte, fortælle, stille spørgsmål til deres omgivelser og lege med sproget. De opnår erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber når de eksperimenterer kommunikativt og sprogligt.

Derfor er det vigtigt at vi voksne er meget bevidst om, hvordan vi kommunikerer og bruger sproget sammen med børnene, da sproget har en stor betydning for at kunne blive forstået af andre og for at kunne begå sig i fællesskaber.

I hverdagen arbejder vi med at bruge sproget hele tiden og i mange forskellige situationer i legen, rutinerne og i interaktioner mellem børn og voksne så deres verbale og nonverbale sprog udvikles. Vi understøtter deres tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale, kommunikative strategier og sætningsdannelse.

Vi arbejder i små læringsgrupper så børnene kan føle sig trygge og dermed tør at give udtryk for egne behov og følelser, hvor de lærer at lytte til andre og kan indgå i dialog.

- Vi er åbne, lyttende og anerkendende over for børnenes ideer og initiativer, så de får mulighed for at få succesoplevelser i samspil med børn og voksne.
- Vi har fokus på det enkelte barns potentialer og ressourcer, så det kan få mulighed for at tilegne sig et

varieret og veludviklet sprog. Vi udfordrer børnene til at blive nysgerrig på nye sproglige kompetencer.

Vi holder samling i små og større forsamlinger med fokus på sproget hvor vi øver at modtage og efterleve kollektive beskeder, øver at vente på tur , synger en masse sange, leger sanglege, øver rim og remser, rytmik og højtlesning.

Vi bruger redskabet læseleg som er en metoden dialogisk læsning, der styrker børns ordforråd og kommunikative kompetencer. Vi læser, hvor vi taler om ord og indhold, metoden hjælper børnene til bedre at kunne komme i dialog med andre børn, at lege og være sammen om hverdagslivets aktiviteter.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vi arbejder ofte i små læringsmiljøer, så vi kan tilgodese det enkelte barns begrænset erfaringer med krop, sanser og bevægelse, for at kunne skabe mulighed for deltagelse i fællesskaber, aktiviteter og leg. Dette for at understøtte at alle børnene finder interesse og glæde i at udforske og eksperimenterer med kroppen på mange forskellige måder. De voksne er aktiv deltagende så de kan motivere børnene til at bevæge sig og er åben overfor børnenes initiativer, så børnene oplever selv- og medbestemmelse som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Da kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i samfundets forskellige fællesskaber, bestræber vi os på at børnene får styrket deres kendskab til at bruge deres krop, gennem deres krop, sanser og bevægelser da dette er med til at øge deres udvikling og trivsel.

Vi giver børnene mulighed for at udvikle og udfordre deres krop hele dagen i forskellige bevægelsesmiljøer, lege og aktiviteter både ude og inde. Da vi er en idrætstinstitution er vores fælles legeplads indrettet med trampoliner, 3D bakker, en lille forhindringsbane, panne bane (lille boldbane) og en løbe bane som også giver børnene mulighed for at kunne cykle og løbe på løbecycle.

Vores fællesrum og rytmikrum er blandet andet indrettet med ribber, reb, gynger, forskelligt motoriske redskaber, snurretop, klatrestativ osv. Børnene får også mulighed for at deltage i børneyoga, afslapning og rytmik.

Vi tager på tur i nærmiljøet, hvor vi kommer på ture til stranden og skoven så børnene kan for en

fornemmelse af forskellige terræner. Her har de mulighed for at løbe op og ned og rulle ned af bakker. Vi bruger også de mange legepladser vi har i området.

I løbet af dagen gør børnene mange kropslige erfaringer i rutinesituationer, når de tager tøj og sko på og af, selv kravler op/ned fra puslebordet og seng, dækker bord osv.

Børnene får også mulighed for at stimulere deres sanser igennem måltider, hvor der duftes, mærkes og smages på maden.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I arbejdet med natur, udeliv og science vil vi bruge nærområdet til at skabe læringsmiljøer, hvor børnene kan eksperimentere og gøre sig erfaringer med naturen. Vi vil bruge skov, strand, legeplads, dyregården, middelalderlandsbyen, biblioteket m.m. For at støtte børnene i at få kendskab til årstider, dyr, planter, affald og bæredygtighed, vil vi tage naturen med hjem til institutionen, hvor vi kan være undersøgende, på det vi har fundet og set på vores vej. På denne måde kan vi arbejde med naturen hele året igennem. Vi vil følge barnets spor og udforske sammenhænge, farver, former, længde, højde, tal m.m., ved at sammenligne og lave forskellige forsøg. Vi vil understøtte børnenes læring ved, at være nysgerrige, undrende og åbne overfor det ukendte, med en naturlig respekt for forskelligheder, personlige grænser og ikke mindst vores omverden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I arbejdet med kultur, æstetik og fællesskab understøtter vi børnene i at få oplevelser og erfaringer med kultur og traditioner på en æstetisk måde og stifte bekendtskab med forskellige udtryks former.

Børnene får mulighed for at få egne æstetiske oplevelser igennem forskellige kunstarter såsom scenekunst, film, maleri, musik, sang og litteratur. Dette gør at børnene får mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme.

Vi giver børnene mulighed for at være medskabere af egen eksperimenterende praksis, via deres nysgerrighed, sanser, fantasi, leg og aktivdeltagelse som indgår æstetiske læreprocesser, som er med til at give børn ny viden og ny læring.

Vi anerkender alle børns forskelligheder og kompetencer, både i store og små læringsmiljøer, da alle børnene skal have mulighed for at kunne udfolde deres fulde potentiale uafhængigt af social baggrund, køn alder mv.

Vi gøre meget ud af at snakke om traditioner i egne og andres kultur i større og mindre fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at deltage, udvikle og danne erfaringer samt respektere egne og andres værdier.

vi afholder traditioner som både er danske og kulturelle, som jul, påske, fastelavn, halloween, (EID), fødselsdag, sommerfest, ture ud af huset, teater, dyregården, strand, skov mv.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

For at sikre en sammenhæng mellem børns udvikling, læring og læringsmiljøet, vil vi fremadrettet arbejde visuelt med læreplanerne og den pædagogiske refleksion, ved hjælp af læreplanstræet. Vi ved fra forskningen, at visualisering blandt andet understøtter vores forståelse, vores engagement og vores hukommelse. Når vi arbejder visuelt, med læreplanstræet, bliver det tydeligt for medarbejdere, forældre og børn, hvordan vi i tilrettelæggelsen af pædagogiske aktiviteter kommer hele vejen rundt om læreplanstemaerne, og hvor vi lægger fokus i forhold til de enkelte aktiviteter.

Med den visuelle tilgang bliver det muligt at inddrage børn og forældre i tilrettelæggelsen på en nem og tilgængelig måde. Læreplanstræet består af en stamme, der symboliserer det læringsmiljø, vi arbejder med. Træet har 6 grene – ét for hvert læreplanstema, samt et antal kviste, der beskriver underpunkterne i læreplanstemaerne. Vi sætter små post-it på træets grene og kviste med de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger. De små post-it, der skal forestille at være træets blade, "plukker" vi af i vores dagligdag med børnene og er det, vores hverdag tager udgangspunkt i.

Refleksionsbladet er medarbejdernes redskab til faglige dialoger, med henblik på at skabe udvikling for børnene ved at justere i vores læringsmiljøer. Den visuelle pædagogiske refleksion tager udgangspunkt i små praksisfortællinger, der perspektiveres og evalueres for at danne grundlag for vores næste pædagogiske praksis med børnene.

Vi vil løbende skrive praksiseksempler fra hverdagen ned og reflektere over dem i samspil med vores kollegaer, både på stuen og på tværs af stuer og huse. Vi vil bruge vores ugentlige stuemøder og vi har afsat tid til evaluering på tværs af grupper på p-møder.

På denne måde vil vi sikre, at vores pædagogiske praksis og børnenes læringsmiljø hele tiden er i udvikling.

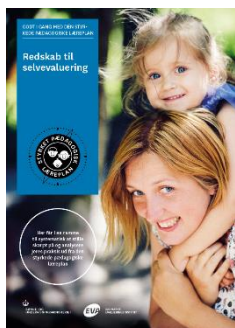
Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil tage udgangspunkt i vores arbejde med læreplanstræet, - se ovenstående.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC